

Parallelsamfund

”Det plejer at være omvendt. En lov skal pakkes ind i politisk smart talk. Denne gang er det modsat. Politisk smart talk er blevet til lov.”

PRESSEMEDDELELSE: 8. december 2021 udkommer Social Kritik #164. Temaet virker umiddelbart ligetil: Parallelsamfund. Men bag titlen gemmer sig en ram kritik af årtiers politiske dagsordener, som pakker decideret diskrimination ind som indsatser med det formål at skabe bedre integration. Samtidig sætter temanummeret begrebet til debat i en bredere sammenhæng; vi ser mange typer af parallelsamfund og liv der leves parallelt i Danmark. Målet er at forny debatten om de mange typer af udstødelse vi ser i dagens Danmark.

”Parallelsamfundsbegrebet klinger neutralt og ligefrem stuerent, for nu at bruge en socialdemokratisk nyklassiker. Men Mogens Camre bragte det til torvs i sin tid og indledte dermed årtiers subtilt politisk rænkespil, som blandt andet har udmøntet sig i Ghettopakken og Parallelsamfundsaftalen”, siger redaktør Mette Bladt om baggrunden for at dedikere et helt temanummer af tidsskriftet til case-baseret og kritisk undersøgelse begrebet.

”Det plejer at være omvendt. En lov skal pakkes ind i politisk smart talk. Denne gang er det modsat. Politisk smart talk er blevet til lov. Selve ordet parallelsamfund signalerer et nøgternt og måske endda sociologisk videnskabeligt beskrevet fænomen. Men politisk bliver det anvendt i bedste fald kommunikativt og i redaktionens øjne snarere demagogisk grænsende til det populistiske”, forsætter Mette Bladt om baggrunden for at udgive temanummeret.

Indhold

Social Kritik #164 består af 13 kritiske og tankevækkende temaartikler, heraf flere med slet skjult bias, men akademisk afsæt. Blandt forfatterne møder læseren både praktikere, forskere indenfor både social-, human-, sundheds- og samfundsvidenskaberne, jurister, arkitekter og urbanister.

Desuden får læserne tre boganmeldelser og to artikler uden for tema. Alle 116 sider er sat på kvalitetspapir, grafisk tilrettelagt og designet af Sille Haahr-Aasmul. Tidsskriftet kan købes i løssalg for 175 kroner + forsendelse. Årsabonnement gælder tre numre og koster 450 kroner for private.

København, 6. december 2021

Mette Bladt, redaktør

Mail: mette@socialkritik.dk – Mobil: 30 67 58 70

Redaktionen skriver om artiklerne i Social Kritik #164:

Üzeyir Tireli viser os i artiklen: **Diskrimination gennem boligpolitikken**, hvordan parallelsamfunds aftalen er et led i en årelang række af boligpolitisk diskriminerende tiltag. Ja, måske er aftalen prikken over i'et eller – gys - blot endnu et skridt på vejen.

Aske Tybirk Kvist og Søren-Emil Schütt deler problemopfattelsen og argumenterer for at parallelsamfunds aftalen skaber kløfter mellem beboere, men at det ikke behøver være sådan. De fremsætter et alternativt bud, 'et åbent sår', en metodisk proces med fodbold som et vigtigt omdrejningspunkt, der vil noget andet. Artiklen **Et ufærdigt fælles sted – om omsorgsfuld facilitetsudvikling mellem den almene boligforening AKB Lundtoftegade og idrætsforeningen Nørrebro United** illustrerer alternativet.

Kløftdannelse gennem lovgivning er én ting. En anden er den stigmatiserende politiske retorik, som omkranser den. I sit indlæg **Almene boliger i ghettopolitisk modvind** diskuterer Ole Nørgaard Madsen uhensigtsmæssighederne ved at benytte både ghetto- og parallelsamfundsbegreberne i politiske aftaler.

Hvad sker der med det sociale arbejde og demokratiske lighedspolitikker, når den almene boligsektor er tvunget til at fungere på markedsvilkår? Det spørgsmål undersøger Johannes Lunneblad og Ove Sernhede fra et svensk perspektiv i artiklen **Fra velfærdsstat til boligselskab - transformationen af svenske forstæder forskyder magt og ansvar.**

Der er kræfter, som kæmper juridisk med at afprøve og argumentere for parallelsamfunds aftalens diskriminerende praksis. I artiklen **Retssager om 2018-lovpakken** gennemgår advokat Morten Tarp en række juridiske indsigelser og afgørelser i retssager forbundet til parallelsamfunds aftalen.

For de personer og grupper som lever livet 'parallelt', får det konsekvenser også efter livet, ja i døden. I artiklen **Er "den gode død" for alle? - uregistrerede migranternes livsafslutning**, stiller Vibeke Graven spørgsmålet: Har alle ikke ret til en nogenlunde død? Den handler om uregistrerede migranternes mulighed for – ikke at leve – men for at dø. Artiklen illustrerer, at mekanismer og strukturer der udspiller sig i det parallelle liv, griber afgørende ind i muligheden for at dø en værdig død.

Parallelsamfundstematikken består ikke kun af problemer, men også potentialer til at vise nye veje at opbygge samfund på. Eksempelvis Det flydende bofællesskab i Erdkehlgraven. I **Et åbent brev til statsministeren** spørger Henrik Valeur og 14 medunderskrivere: Hvorfor får alternative veje og nye former ikke lov til at leve og udvikle sig?

Et andet parallelt samfund med rod i historien, finder vi ved at undersøge Danmarks rolle som kolonimagt i Grønland. I artiklen **Socialpolitiske barrierer i Rigsfællesskabet - Strukturel vold mod udsatte grønlandere i mødet med Danmark**, undersøger Mille Schiermacher og Steven Arnfjord hvordan den danske håndtering af aftaler i rigsfællesskabet, kan opfattes som strukturel vold mod bestemte borgergrupper.

Parallelsamfunds aftalen har også konsekvenser for det velfærdsprofessionelle arbejde. I artiklen **Tvang og sanktioner – en artikel om frontmedarbejdernes perspektiver på Obligatorisk Læringstilbud i et 'omdannelsesområde' i København** problematiserer Sofie Haxthausen Doreng og Mia Arp Fallov hvordan den nationalt gældende aftale udspiller sig helt lokalt; hvad den betyder for menneskesyn; og hvad den betyder for de professionelle, der har til opgave at arbejde med operationalisering af de værdier og tiltag, der ligger i aftalen.

Hvordan reagerer velfærdssamfundet når det møder parallelle liv? Sådan spurgte vi i vores oprindelige kald efter artikler. Christian Langelund svarede i artiklen **Dark design i byens rum** med en analyserende skildring af interessekonflikterne i mødet mellem folkebiblioteket som velfærdsinstitution og "parallelsamfundsborgere" som brugere. Casen løfter problematikkerne til at handle om in- og eksklusionsstrategier i vores fysiske planlægning af steder, pladser og byer.

I artiklen **Unge veje til og fra sikret anbringelse – en beskrivelse af tre forløbstyper** belyser Ann Karina Henriksen hvordan der på anbringelsesområdet eksisterer et parallelspor, hvor sårbare unge belastes af u hensigtsmæssigt lange interim anbringelser under forhold, afskåret fra 'normale' ungeaktiviteter og -fællesskaber.

Emilie Skyum-Jensen stiller i artiklen **Handicapområdet - Danmarks ukendte ghetto** skarpt på en opfattelse af parallelsamfund, der er med til at udvide vores forståelse af begrebet. Hun argumenterer for, at parallelsamfund også eksisterer for mennesker med handicap, fordi de i mange henseender lever deres hverdagsliv i strukturer adskilt fra det 'almindelige' samfund.

Med artiklen **Antiskoleliv** afslutter vi temaet, hvor det begyndte: På gaden i de udsatte by- og boligområder. Og dog. Hvilke dynamikker er egentlige årsager til at bestemte grupper vælger – eller fravælger de ordinære fællesskaber? I artiklen illustrerer Hakan Kalkan hvordan folkeskolen ikke formår at hindre at grupper af unge (drengene med anden etnisk baggrund end dansk) skubbes ud i parallelle miljøer, ud i mod- og subkulturer, ud i antikulturer.

Uden for tema bringer vi tre veloplagede boganmeldelser skrevet af Birgit Kirkebæk, Birger Steen Nielsen og Peter Thielst. Foruden to arrige indlæg om vrede af Frederik Boris Hylstrup Olsen og Steen Nepper Larsen.